

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 5 MAART 2024

Vergaderzaal 3

- 3. Aanpassen besluitvormingsproces Jaarrekening 2023: verschuiven raadsbehandeling naar 9 juli 2024 – Raadsvoorstel**
- 4. Raadsinformatiebrief over Stand van zaken In Control programma: Fundament op orde - Raadsinformatiebrief**
- 5. Management Letter 2023.**

Voorzitter: de heer Den Heijer
Commissiegriffier: mevrouw Vermeulen

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Mevr. Nieuwland-Van den Bosse (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Portefeuillehouder: wethouder P.J. Heijkoop

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Er is nog wat geroezemoes in deze ruimte, gaat allemaal snel zitten. Excuses uiteraard aanvaard maar tijd is tijd. Dus we gaan beginnen. Welkom allemaal raads- en commissieleden en natuurlijk wethouder Heijkoop namens het college. Voor het verslag vraag ik u om uw naam naar voren te brengen en ik begin aan een mooie kant. Beginnen aan de rechterzijde bij onze commissiegriffier.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordt VVD.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter Voor Dordt.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer In 't Veld: Richard In 't Veld, VSP.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op ons Eiland

De heer Heijkoop: Peter Heijkoop, namens het college.

De voorzitter: En mijn naam is Rolin den Heijer en ik treed op als uw voorzitter vanavond. Ik wil voordat we beginnen onze gasten hartelijk welkom heten, ze zitten achter mij. Dat is de heer Brouwer van de stadscontroller, mevrouw De Graaf, teamleider en de heer **Versluis**, programmamanager Fundament op orde. De reden waarom we hier met elkaar vandaag zitten, ook voor de kijkers thuis, het college heeft ons via een raadsinformatiebrief toegelicht waarom wij één raadsvergadering later zouden moeten vergaderen over de jaarrekening als gemeenteraad en aan onze taak om oordeelsvorming over dit stuk te spreken. Op advies van onze gewaardeerde auditcommissie, dit staat in mijn notitie dus dat zal ik dan ook maar op die manier naar voren brengen. Ik zie de voorzitter van de auditcommissie mij al streng aankijken. Dan zijn er politieke vragen ter bespreking. Hoe wordt de Raad in positie gebracht zodat zij goed kan sturen en de tweede is hoe stuurt de wethouder op de jaarrekening en hoe komt dus deze situatie op orde? Dan vraag ik voordat we van wal steken even wie het woord willen voeren want dan kan ik even inventariseren hoe lang we ongeveer de spreektijden doen. Ik zie een paar vingers. Ik zie aan de linkerkant wat meer vingers dan aan de rechterkant, dus ik stel voor dat we aan de linkerkant beginnen. En dan zag ik volgens mij de eerste vinger bij mijnheer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Ik weet niet of ik de eerste was, maar ik vind het goed. Voorzitter, dank u wel. Het voorgestelde proces en het tijdpad met betrekking tot het vaststellen van een jaarrekening 2023 is niet ideaal omdat de definitieve stukken pas komen op het moment dat we ook over de kadernota 2025 moeten beslissen. De situatie is echter al een stuk beter dan vorig jaar, toen we pas in september over de jaarrekening konden praten.

Met betrekking tot de problemen in de financiële kolom en de financiële processen in de rest van de organisatie is ondanks de krapte op de arbeidsmarkt een duidelijke lijn van verbetering te zien conform de bestuursopdrachten en beter op orde, waarin de auditcommissie vertrouwen heeft uitgesproken. Bovendien beschikte de Raad in het nu voorgestelde schema de facto al in mei over veel informatie over de jaarstukken en we kunnen dus leven met het voorgestelde planning met daarbij nog wel een vraag van mijn kant aan de wethouder en misschien ook wel aan iemand anders, betekent het bespreken van de jaarrekening over 2023 dat we op dat moment dus in juli ook moeten beslissen over de resultaat bestemming of is denkbaar dat de besluit daarover pas nemen op het moment dat we over de begroting 2025 spreken. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank Mijnheer Van der Meer. Wie is de eerstvolgende die ik het woord kan geven. Dat is het CDA.

De heer Klerk: Voorzitter, dank u wel. Het jaarrekeningproces is een belangrijk proces en het is goed om te vergaderen als het over procesverbetering gaat. Er was vorig jaar chagrijn over het onvoldoende in control zijn, maar de Raad heeft op 7 november op advies van de auditcommissie ingestemd met de bestuursopdracht Fundament beter op orde met daarin de opdracht om uiterlijk 9 juli de jaarrekening van 2023 op te leveren, inderdaad te bespreken. Inclusief de goedkeurende verklaring van de accountant en getrouwheid van rechtmatigheid en dat staat volgens mij nog steeds overeind en volgens mij is die raadsinformatiebrief daar ook een uitvloeisel uit. Over het aanzien van het in positie zijn van de Raad, ik denk we worden op basis van die bestuursopdracht netjes periodiek op de hoogte gehouden en in de auditcommissie van 12 december is ook gezegd, kwaliteit gaat boven snelheid. Dus in die zin is het wat het CDA ligt, zijn wij wel tevreden zoals het proces zich nu voltrekt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng. Wie kan ik vervolgens het woord geven? VSP? Nee. Fractie van Waardhuizen, mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk wel kort en krachtig. Je kan twee kanten op redeneren. Het is keurig dat er nu gemeld wordt, we gaan dit proces maandje doorschuiven. Maar de andere kant van het verhaal is, het is natuurlijk maar een planning, dus het is de vraag of die planning wordt gehaald en als je dan kijkt naar kadernota die eerder al aangehaald is, dan is het wel vrij lastig. Dat hebben we vorig jaar ook gezien dat er eigenlijk heel veel geld in de resultaatbestemming wordt opgenomen, waar we eigenlijk niet op de juiste manier als gemeenteraad hebben naar kunnen kijken. Dus ik snap het probleem. Aan de andere kant zie je ook dat andere gemeentes, ik ken nog niet veel gemeentes die ook al uitstel hebben gevraagd, dus dat is wel een vraag van hoe komt dat nou? Enkel alleen door personeelsgebrek of zijn er nog andere oorzaken? Maar we moeten het ermee doen en we wachten in spanningen af of die inderdaad een maand later wordt aangeleverd. En wat dat betekent voor de sturing van de gemeenteraad op financiële vraagstukken en mensen die ze zelf hebben.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng. Mevrouw Schnabel van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Het werk kwam net al naar voren. Wij vinden het ook niet wenselijk om de jaarrekening samen met de kadernota te bespreken. We hebben daarom nagedacht over een voorstel, want er worden drie verbetertraject voorgesteld. Ons voorstel is om verbetertraject één en drie los te koppelen en dan twee en dat is de jaarrekening, eerder te bespreken. We zijn benieuwd of de wethouder daar iets over kan zeggen. Want wij vinden, we hebben die informatie nodig om gedegen afwegingen te maken bij de kadernota en dan blijft er ook meer tijd over om dieper op de jaarrekening in te gaan als we het zo bespreken. Dan als laatste bij de controle van de grondexploitatie. Dat gaat misschien wat meer op de inhoud in, maar staat de planning onder druk? Dat gaat al best wel lang moeizaam. We zijn benieuwd of de wethouder wat kan zeggen over hoe dit komt. Dat is het even voor nu.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dan ga ik naar mijnheer Katif van Beter voor Dordt, die pass het door naar de VVD. Dan gaat mevrouw Boom het woord voeren namens de VVD.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel voorzitter. Wij vinden het fijn dat de wethouder vandaag in gesprek gaat met ons, onze raadsleden. We hebben in de auditcommissie vele malen ook al gelukkig gesproken over het proces in de jaarrekening en ik sluit me aan bij de mensen wat er hier eerder is gezegd. Het proces wordt doorlopen. We zien echt goede verbeteringen, er zijn mensen binnengehaald. Er wordt hard gewerkt en dat zie je ook in de mens met letten. De reden waarom volgens mij niet bij elkaar zitten is vooral, ook wat eerder gezegd werd, het wordt heel erg druk als we op 9 juli de jaarrekening gaan bespreken tegelijkertijd met kadernota, kadernota wordt ook daarvoor, dan kom je als Raad eigenlijk zit je achteraan in de tijdslijn en word je een beetje verdrukt, waardoor je je controlerende rol op de jaarrekening niet zo goed mogelijk kan doen en je sturende rol op de kadernota en de kadenota's dit jaar een hele belangrijke, want we staan voor behoorlijke bezuinigingen en daar moeten we echt de tijd voor maken. Dus vandaar bij ons ook de vraag wat kan of gaat de wethouder doen om ons als de Raad zo goed mogelijk in positie te doen? En ook daar hebben wij, net als PvdA gedacht van, wat voor oplossingen heb je daar? Kan de jaarrekening bijvoorbeeld de informatie wat eerder verstuurd worden, zodat we daar de tijd voor hebben. Lezen in het procesvoorstel voor de kadernota dat de informatie voor de kadernota al eind mei, begin juni verzonden zou worden. Dat zou mooi zijn denk ik, qua planning. De vraag is, is dat nog steeds mogelijk of verschuift die naar achteren en is het misschien mogelijk voor de kadernota even net wat meer sessies met de commissie te houden om iedereen goed in verwerkt te maken. Zodat je met de jaarrekening nog voldoende tijd hebt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u voor uw inbreng. Dan kijk ik of er nog gegadigden zijn aan de rechterkant zie ik de ChristenUnie/SGP, met een vinger. Gaat uw gang.

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. We hoeven hier inderdaad elkaar vandaag niet te overtuigen dat het eigenlijk onwenselijk is om de jaarrekening pas op 9 juli te bespreken. Inderdaad vanwege de kadernota die dan ook besproken wordt.

Tegelijkertijd voelen we ook allemaal wel dat het ook geen optie is om te zeggen, laten we onszelf gek houden en we laten hem nu in juni staan en dan weten we dat het alsnog verschoven gaat worden. Dus dat is een beetje een lastige positie dat je inderdaad denkt, het is een beetje slikken of stikken misschien. En daarom zou ik vooral de vraag ook willen stellen aan de wethouder, wat kan er wel eerder?

De voorzitter: Mijnheer Roggekamp van gewoon Gewoon Dordt.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, begrijpen de situatie waar we nu in zitten, die is ook al in andere commissies wel besproken en dat het minder slecht is dan vorig jaar maar nog steeds slecht. Van Gewoon Dordt zijn we van mening dat we de begroting afgesloten en goedgekeurd moeten hebben, ruim voor met de kaderbrief of de kadernota aan de gang gaan om daar heel goed gewoon je werk kunnen doen en als Raad gewoon in positie gezet kan worden. Nou dat gaat nu heel lastig worden dit jaar maar we vragen wel aan de wethouder wat de wethouder er aan gaan doen wat in ieder geval de komende jaren, vanuit het de slechte positie naar een positie komen waar we als Raad in wel in positie staan om die keuzes en beslissingen te kunnen nemen. Want wat al eerder gezegd is, 2026 zit heel dichtbij en daar moeten we nu op voor sorteren. We hebben ook de brief gekregen van VNG. Er zit heel op ons af te komen en op deze manier zijn we niet genoeg in positie. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu. Inbreng of een ... Dan is uw inbreng afgerond nu. Dank voor uw inbreng en dan is mijnheer Gündogdu, heeft het woord.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. In aansluiting op wat collega's ook aangeven, eigenlijk oproep richting het college om de Raad in positie te brengen. Ik denk dat ik me niet als populair maakt met deze opmerking, maar ik zou graag ook reflectie van de wethouder willen en er wordt ook van ons de Raad gevraagd om enige flexibiliteit en wat ons betreft vanuit onze fractie is ook de mening dat wij een extra raadsvergadering tussen deze twee momenten kunnen inplannen want immers, wij gaan over onze eigen agenda, dus dat is ook een optie die wij kunnen meenemen, althans meegeven richting het college.

De heer Katif: Voorzitter, ik wilde niet zeggen, maar...

De voorzitter: Wilt u een interruptie plaatsen? Dan geef ik u het woord.

De heer Katif: Volgens mij inderdaad wil de heer Gündogdu even aanstipt, daar is een andere belangrijke ..., het VNG congres. Sorry ik kon ook niet laat.

De voorzitter: Nu dreigt het toch een beetje een planningscommissie te worden, maar goed. Het is ook een onderdeel van deze discussie hoe we met elkaar die bestuurdde volgorde van bestuurlijk stukken plannen, dus maar een terechte opmerking die de heer Katif maakt. Heb ik mensen nog gemist voor de eerste termijn, want anders moeten we daar nu een strik om doen. En dat betekent dat we daarmee eerste termijn van het college openen. Er zijn verschillende aspecten naar voren gekomen.

De ongeduld is volgens mij ook naar voren gekomen maar tegelijkertijd ook deels begrip voor de situatie die geplaats is. En ook vooral kijken hoe we dit nou in de toekomst nou met elkaar op een op een goede manier kunnen doen. Wellicht kunt u daarop op reageren namens het college.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dank u wel en ook dank voor de waarderende woorden, in ieder geval voor wat er allemaal al gebeurd is. Een aantal van u heeft aangegeven dat er al veel werk is verzet. Dat blijkt ook uiteraard uit de informatiebrief en dat is ook voor de medewerkers aanwezig op de publieke tribune goed om vast te stellen. Ook in de auditcommissie zijn daar in die zin al wat woorden aan gewijd en ook de accountant heeft daar benadrukt dat die heel veel positieve ontwikkelingen ziet. En we zijn er nog niet. Dat kunnen we wel vaststellen. U heeft in oktober op instigatie van de auditcommissie ook een raadsvoorstel vastgesteld, Fundament op orde. Daaruit bleek uw grote betrokkenheid en ook dat u het college de ruimte wilde geven om het versneld op orde te brengen, waardoor we ook extra capaciteit hebben kunnen aannemen om daar werk van te maken. Als je kijkt naar het werk wat voor ons lag, dat was niet gering. Dat weet u. De managementletter van afgelopen jaren, maar ook die jaren daarvoor lieten al een paar forse onderdelen zien waar we gewoon echt mee aan de slag moesten, dat gaat over de registraties, dat gaat over de procesbeschrijvingen, de grondexploitatie kwamen al langs en dergelijke. En als ik dan kijk van waar we nu staan, ik heb daar ook een update van gekregen, dan zijn er echt heel veel zaken zijn nu groen. Heel veel proces zijn beschreven, heel veel werk is inmiddels verzet, een aantal zaken zijn nog in uitvoering en nog twee punten moeten gestart worden. Dus uw bestuursopdracht wordt volop aan gewerkt. En in die bestuursopdracht van oktober, vastgesteld in november, staat al de datum van 9 juli. Die staat daar echt al in, als einde van dat dat datum voor de zomer is. In de auditcommissie van december is daar nog een keer met de auditcommissie over gesproken en het is ook in het verslag verankerd dat het inderdaad echt 9 juli wordt. Ik heb ook kennisgenomen van dat er in de planning nog steeds uitgegaan werd van juni, maar we hebben al heel vroegtijdig, ook op verzoek van uw Raad aangegeven dat dat gewoon niet haalbaar zal zijn. Wel een stuk beter dan september, want we hebben met elkaar ook wel vastgesteld dat dat echt niet prettig is. En zeker ook gezien de onrechtmatigheid die destijds ook zat in een grote aanbesteding op handhaving was dat gewoon even een proces dat op dat moment zo moesten lopen maar waarvan we met elkaar hebben gezegd van dat willen we echt beter. En daarom is het heel goed dat we nu op koers liggen. De bestuursopdracht die uw weer vaststelt die ligt echt op koers en we gaan nu aankoersen op voor de zomer en daarna durf ik echt te zeggen, zijn we echt op orde en dan het jaar daarop is het weer helemaal normaal. En dat is maar goed ook, want het jaar daarop hebben we echt forse besluiten te nemen. U heeft vandaag een brief van de VNG ontvangen. Er werd al aan gerefereerd en daarin gaat het ook over het jaar 2026. De grote opdracht ligt nog niet voor deze perspectiefnota voor 2025. We gaan er wel om met u in gesprek en we gaan wel informatie met u delen. Hoop er volgende week daar een brief over in het college vast te stellen, hoe we daar u in willen meenemen. Maar de grote opdracht ligt in 2026 en dat geldt voor heel gemeenteland. Als het gaat over de jaarrekening, wat kan er wel? Het is inderdaad zo, de kadernota, perspectiefnota noemen we hem vanaf heden, die komt al eind mei, die komt bijtijds. De jaarrekening is in principe ook al redelijk af in mei.

Alleen, en dat is ook gelijk het antwoord, kunnen we dat niet even versnellen? Nee want dat is het traject met de account, dat is gewoon een heel strak traject. Daar is een auditcommissie al een paar keer bij stilgestaan, heeft de account het vorige keer ook nog wat toelichting op gegeven. Dus die goedkeurende verklaring, zij moeten hun werkzaamheden helemaal afronden. We zouden wel bijvoorbeeld, u vroeg, wat kan wel, we zouden al wel in principe de jaarrekening in concept in mei al met u kunnen delen. En dan weet u al eigenlijk al grote lijnen. Dan staan de getallen nog niet helemaal ... Dan is die voor 90 tot 99 procent wel klaar, staan de getallen nog niet helemaal stil want die, dat is pas het geval met de jaarrekening ook de stempel erop heeft gezet. Maar dat zou eventueel kunnen. En de werd al terecht vastgesteld, u gaat als Raad over uw eigen agenda. Voorzitter, maar het gaat over de verbinding met die kadernota. Het is belangrijk. Vorige keer, even hebben bij het jaarrekeningresultaat, doen we altijd een voorstel voor de bestemming. Dat zal in principe niet anders zijn maar het is natuurlijk wel wenselijk dat je, dat gaf de heer Stam ook aan, dat je het resultaat kan betrekken bij de kadernota. Daar kunnen we ook wel in die zin in voorzien dat we dan naar de hoofdlijnen van de jaarrekening al met u te kunnen delen. Er werd ook opgemerkt dat andere gemeenten, daar heeft de heer Stam niet van gehoord, dat zij verschuiven naar juli. Dat klopt, maar dat komt ook gewoon omdat u heel kort op de bal zit. En omdat we het debat al in oktober hebben gevoerd, omdat wij heel erg met elkaar denk ik toch al in control zijn van het proces dat we nu lopen. En ik sluit zomaar niet uit dat de komende maanden hier en daar nog wat berichtjes gaan vanuit wethouders Financiën naar de gemeenteraad van het gaat niet lukken met de jaarrekening, want er zijn ook nog landelijk wat ontwikkelingen bij BZK die dit ook nog wat complexer maken. En de accountants die lopen ook over. Dus het is gewoon een heel uitdagend traject, nog los van de verbeteren operatie die wij hebben ingezet en waar we al heel veel voortgang in hebben geboekt. Ik zit even te kijken, voorzitter. Dit waren volgens mij. De opmerkingen die gemaakt zijn dus heel concreet. Wat zou kunnen? We zouden dus in concept al wel een jaarrekening in mei kunnen delen. Maar definitief streven gewoon om in juli voor elkaar te krijgen. Beter in september, nog niet ideaal dan zouden we naar juni gaan en we gaan dat volgend jaar in ieder geval voor elkaar krijgen. Dan hebben we het hele verbeter traject ook in die zin afgerond en ik denk dat dat is waar u ook om gevraagd heeft.

De voorzitter: Dank. Ik zie dat dat tot een vraag leidt bij de fractie van de Dordtse VVD.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Goed om te horen, wethouder Heijkoop, dat de jaarrekening wat eerder opgeleverd kan worden. Ben blij om te horen dat u zegt, ik verwacht volgend jaar dat alles weer normaal loopt. Maar heb ik u nu goed begrepen toen u zei over de Voorjaarsnota, daar maak ik mij heel erg, nou niet zorgen om, maar dat is een flinke besluit om te nemen als college en Raad. Dat u zegt, we focussen ons vooral op '25, '26 nog niet zo omdat, dat doen we volgend jaar. Klopt dat?

De heer Heijkoop: Voorzitter, u krijgt straks een perspectiefnota aangeboden die voldoet aan alle regels die daaraan gesteld zijn, dus meerjarenperspectief, waarbij het eerste jaar sowieso sluit.

Ook indachtig het advies van de VNG de jaren daarop laten we nog wel de ravijnjaar zien vanuit de VNG, vanuit bestuurlijk overleg financiële verhoudingen is nog steeds het gesprek gaande met de fondsbeheerders tussen ministers van Binnenlandse Zaken, Financiën, staatssecretaris Financiën. En die gesprekken lopen nog. Daar is wel, we weten dus nog niet hoe een nieuw kabinet daar ook in gaat acteren, wat we nu zien, wat de verwachting is, is dat jaar schrijft 2025, gewoon sluit, gewoon positief sluit in die zin gewoon voldoet. We willen al wel met wat bezuinigingsvoorstellen komen, wat ombuigingen, maar niet de grote bezuinigingen om het zo maar te zeggen. We hebben gewoon de organisatie al goed tegen het licht aangehouden. We hebben al in kaart gebracht waar mogelijkheden liggen, dus die zullen we wellicht al wel meenemen in deze perspectiefnota. Daarover gaan we met u het debat aan. Maar als het gaat over de grote opgave in het meerjarig perspectief waar het gaat over de grote min vanaf 2026, het beruchte ravijn jaar in gemeenteland. Daar gaan we met u nog een traject lopen. Hebben met elkaar afgesproken en ook met de gemeenteraad. En dat is dan in opmaat naar de perspectievennota naar 2026, dus dat zal pas over 15 maanden ... Want dan moeten we een sluitend perspectief vanaf '26 en verder laten zien. Dus dat staat in die zin los van deze perspectiefnota.

De voorzitter: Nog een vervolgvraag van mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Op zich goed om te horen dat de druk dus dit jaar ietsje minder is dan ik verwacht had en ik snap dat wij nog geen hele grote bezuiniging doen. Daar ga ik ook met u mee. Maar een zorg van mijn kant is vaak wel grote bezuinigingen. Die neem je eigenlijk pas over twee jaar. Je hebt frictiekosten voordat iets echt doorgewerkt is, je hebt een wet op behoorlijk besturen als je grote subsidies ... Dus nou ja daar zou ik wel uw aandacht voor willen vragen om dat goed mee te nemen, want je kan nooit grote bezuiniging gelijk dit jaar daarna goed uitwerken. Maar ik begrijp dat dat in dat proces wat nog gaat volgen, meegenomen wordt.

De heer Heijkoop: Voorzitter, daar kan ik mevrouw Boom in geruststellen. Daarom zijn we ook tijdig gestart met dit traject en wij zijn wel voornemens, maar dan loop ik eigenlijk al vooruit op de brief die we u volgende week gaan sturen, we gaan al wel dit jaar ombuigingsmaatregelen in kaart brengen. Dus u wordt nog wel in positie gebracht om daarover te spreken maar heel formeel, het besluit erover en dan gaan we ook al in gesprek met partners, maar echt het besluit erover hoeft pas bij de perspectiefnota 2026 genomen te worden. Laat onverlet dat we al wel nu al met voorstellen komen om de stap naar 2026 wat kleiner te maken. Want wat je nu al kunt ombuigen, dat moeten we ook niet nalaten.

De voorzitter: Is ook wel mooi. Voor in het nieuwe repertoire is het geen kadernota meer, maar een perspectiefnota. Laten we er alvast een beetje aan wennen. Ik zag ook dat mijnheer Stam van Fractie van Waardhuizen nog een vraag had.

De heer Stam: Dank u, voorzitter. Vraag of opmerking ligt wel een beetje in het verlengde van het Dordtse VVD. Is het voor de college een optie om deze perspectiefnota, kadernota enkel en alleen in te vullen met bezuinigingen? Ik hoor u ook zeggen, dat hoeft nu nog niet want dat kan nog wel even doorschuiven.

Maar aan de andere kant, als je nu weer heel veel voorstellen gaat goedkeuren waar geld aan gekoppeld zit, dan wordt die opgave over twee jaar wellicht nog veel groter. En ook in kader van de brief van de VNG die er ligt, is het misschien dan niet verstandiger om dan nu te zeggen, we maken even pas op de plaats we doen wat we kunnen, want als je dat landelijk gaat trekken, we hebben natuurlijk ook met de landelijke regering gezien, achteraf blijken financiële puinzooi te zijn en politiek gezien. Tweede punt is, u gaat dan iets in een perspectiefnota aan bezuinigingen neerzetten op moment dat de verkiezingen komen. Wat laat u dan achter? En dat is niet negatief bedoeld, kan positief zijn. Maar ik probeer alleen maar aan te geven, als je weet dat je zoveel moet gaan bezuinigen ben je dan een gemeenteraad die er altijd wel bovenop zit om heel veel geld uit te gaan geven, wil je niet even niet één of twee jaar temperen en gewoon zeggen, laten we met elkaar die bezuinigingen zoeken.

De voorzitter: Mijnheer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter, de heer Stam doet zeer ware bestuurlijke observaties. Het verraad ook zijn achtergrond in de afgelopen jaren, want het lijkt zo'n vlieg op de muur waar je mee in een collegekamer heeft gezeten. Want dit is inderdaad het gesprek dat je met elkaar voert. Dit is het gesprek, wat doe je al nu? Hoe verhoudt zich dat het ombuiging die de toekomst moet doen? Wat heb je nu al in beeld gebracht? De GR, daar hebben we ook bestuursopdrachten voor vastgesteld, die zijn aan het werk. We verwachten daar rond de zomer dat zij ook met bouwstenen komen of met maatregelen of met ombuigingsmogelijkheden die misschien ook nog verder uitgewerkt moeten worden. Dat moet je ook weer een verbinding doen met andere gemeente die onderdeel uitmaken van die GR. En wat u aangeeft, dat is inderdaad het gesprek dat we ook voeren dus dat vraagt ook zorgvuldigheid richting de perspectievennota 2025. En dat maakt ook al dat ik, als tussen haakjes strenge wethouder Financiën, ook al collega's aanspreek. Mensen, als wij solide financieel beleid willen voeren, dan moeten we ook naar de toekomst kijken en dan moeten we nu terughoudend zijn met wensen en moeten we nu al nadenken van waar kunnen we de bocht al inzetten? Zodat wat ook terecht werd aangegeven dat je niet een te scherpe bocht moet maken, ook richting die subsidie partners. Dus dat is het traject wat we nu aan het uitlopen zijn en waar we volgende week meer over zullen informeren.

De voorzitter: Dan kijk ik nog even rond. Ik heb hier zelf vanuit de Partij van de Arbeid, was nog het verzoek gedaan om dat voorstel één en twee los te koppelen. U bent waarschijnlijk langsgesegaan in beantwoording, maar volgens mij heeft u hem nog niet geraakt, zou u daar nog op in kunnen gaan?

De heer Heijkoop: Terechte opmerking voorzitter, ik ben hem even langsgesegaan. Ik heb wel aangegeven dat dat in die zin geen optie is omdat het traject, dat loopt gewoon vooral met de accountant dus het is niet zo dat we daar zelf in kunnen prioriteren. Dat is heel nadrukkelijk het samenspel met de organisatie. De grondexploitatie werden ook genoemd. Nou daar wordt ook aan gewerkt. Collega Tanja de Jonge zit daar ook goed op om dat ook meer in control te krijgen, want daar zijn de problemen, werd op terecht geconstateerd. Die lopen al vele, vele, vele jaren en dan is de controle afdeling, die zet de stukken klaar.

De accountant gaat de controles uitvoeren en dat is een heel strak traject, meer in details dan daar in de auditcommissie is bij stilgestaan. Dat traject kunnen wij niet even prioriteren. Dus ik snap u uw benadering, als dit het belangrijkste is, begin daaraan mee. Maar in deze kan het niet omdat er een nadrukkelijke relatie ligt met de werkzaamheden van de accountant, ook de planning van de accountant.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik was al enigszins gerustgesteld over het feit dat die concept jaarrekening dan eerder onze kant opkomt. Dus dat heeft hem in die zin geraakt. Maar bedankt voor de beantwoording daarvan.

De voorzitter: Was dit u uw inbreng, volgens mij wel? En dan waren we al een soort van aan de tweede termijn begonnen. Volgens mij heeft de wethouder op alle vragen een antwoord gegeven, hij heeft zelfs iets in de planning van het raadsvoorstel ook bevestigd? Dat het concept in begin mei richting de Raad gestuurd zal worden. Dus het is gewoon conform raadsvoorstel, dus dat hoeven ook niet als toezegging te noteren, dat zit gewoon in het besluit wat we met elkaar ook hier hebben voor liggen. Dan zie ik nog een vinger van mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik was toch nog benieuwd eigenlijk, naar het feit of dat dan ook een toezegging is dat de concept jaarrekening onze kant opkomt in mei.

De voorzitter: Formeel gezien heeft u een raadsvoorstel liggen waarin een planning staat waarin dit al opgenomen is in de tabel. Dus als u dat besluit ook met elkaar neemt, dan voert u uit wat u zelf voor heeft liggen. Dus in die zin komt het in concept uw kant op en is er geen sprake daarin van een vertraging of versnelling, want u krijgt wat u voorgelegd heeft als wat er vanuit het college uw kant op is gekomen. Dan brengt dat bij mij bij de vraag of er nog een tweede termijn noodzakelijk is. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Maar toch nog een vraag. U vertaalt net wat de wethouder heeft aangegeven, maar nog even ter bevestiging. Het is een toezegging maar ik heb de wethouder ook horen zeggen, het kan zomaar zijn dat de wethouder Financiën nog naar ons toe komt dat de jaarrekening later komt. Of heb ik dat nou verkeerd begrepen?

De heer Heijkoop: Voorzitter, alles is erop gericht om die 9 juli te halen en tot nu toe worden alle stations succesvol afgelopen, dus alle stappen gaan nog steeds die richting op. Er moet een bijzondere vorm van overmacht ontstaan dat ik bij u terug zou moeten komen. Ik voorzie ook minder risico's waar het gaat over de onrechtmatigheid. Er zat een forse onrechtmatigheid vanuit de grote onrechtmatige aanbesteding in de vorige collegeperiode. Maar na zoals u weet, is vorig jaar handhaving weer in eigen beheer gekomen waarmee die onrechtmatigheid ook vroegtijdig gestopt is. Ik zie daar ook met meer vertrouwen naar uit. Maar goed, dat weten we nog niet want het traject loopt nog dus we gaan er echt vanuit van 9 juli. Ik heb geen enkel signaal gekregen dat we dat niet gaan halen. Maar mocht er iets heel gek gebeuren, dan kom ik gelijk bij u op de lijn en dan zou me dat zeer spijten maar u mag er dan van uitgaan dat ik er alles aan doe om toch door ruiten te gaan om die 9 juli te halen.

De voorzitter: Is dat voldoende zo, mijnheer Stam? Ik zie u knikken.

De heer Stam: Ik moet ermee doen.

De voorzitter: Dat is met veel zaken zo in het leven, mijnheer Stam. Het is niet anders. Dan ligt nu de vraag voor wat we met dit raadsvoorstel en nog de raadsinformatiebrief over Fundament op orde gaan doen. Verschillende smaken die die we kunnen doen. Hamerstuk, besprekstuk in Raad. U gaat überhaupt later nog in de auditcommissie volgens mij met een bestuursopdracht Fundament op Orde nog verder. Wat gaan we doen? Nou dat lijkt me duidelijk. Dan wil ik iedereen van... En de RIB? Als we de raadsvoorstel hameren dan denk ik ... Gaan we die ter kennisname doen? Nee, dat valt weinig op de hameren. Dan denk ik dat we tot het einde zijn gekomen. Dank ik voor de dosering. Ook het college en rest mij nog de vraag neem uw kopjes schotel een flesjes en bekertjes en glaasjes mee, zodat het ordelijk is.

De heer Katif: Voorzitter, er is een nabrander ten aanzien van de RIB. Daar moet namelijk een besluit genomen worden en die is kennisgeving hamerstuk of ...

De voorzitter: We hebben net met elkaar gezegd dat we dit kennisname naar de Raad sturen.

6. Termijnplanning en coördinatie commissies

Voorzitter: mevrouw Kruger

Commissiegriffier: mevrouw Van Poppel

Aanwezig:

Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)

Mevr. (Beter voor Dordt)

Mevr. De Heer (Forum voor Democratie)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Dhr. Katif (Beter voor Dordt)

Dhr. Van der Kruijff (CDA)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Portier (SP)

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Ik heb net begrepen. Hoeven geen koren te hebben want het is allemaal beeldvormend. Kunnen we fijn aan de gang en met wat minder mensen kunnen we wat meer discussiëren. Dus dat scheelt ook weer. Nogmaals welkom allemaal, ook op de tribune en de mensen thuis niet te vergeten. Nou, het is een feestje hier. Dat zal iedereen wel gemerkt hebben. We gaan het hebben over de termijnplanning en coördinatie van commissies. Allereerst wil ik even vragen of de raads- en commissieleden zich willen voorstellen. Dan begin ik daar aan de buitenkant.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Groot: Megan de groot, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Heer: Betsy de Heer, Forum voor Democratie.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, CDA.

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, Commissiegriffier.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

De voorzitter: Ik ben Kitty Kruger, vanavond uw voorzitter. De reden van deze vergadering, de gemeenteraad heeft in het onderzoek naar raadsondersteuning aangegeven onder andere behoefte te hebben aan een goede termijnplanning en strategische termijnagenda om de Raad beter te kunnen positioneren. Het college legt jaarlijks bij de kadernota een meer gedetailleerde onderbouwde bestuurlijke planning voor het opvolgend jaar aan de Raad voor, ter vaststelling. Daarnaast werkt de agendacommissie met een termijnagenda voor de Raad. Beide planningen kunnen gerichter in elkaar geschoven worden, zodat de Raad proactieve positie kan innemen in voorbereiding op behandeling van onderwerpen die door het college worden opgeleverd. Bijgaand overzicht is de eerste uitwerking van deze strategische planning. Ter verkennende vraag ter bespreking hebben we gezegd, voldoet deze planning aan de verwachtingen en zijn er dus raak aanvullende wensen voor bijvoorbeeld beeldvorming naar aanleiding van dit overzicht? Aldus, wie mag ik hier als eerste het woord overgeven? Niet allemaal tegelijk, mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, laat ik ermee beginnen om uit te spreken dat onze fractie het heel mooi vindt dat het gebeurt. Ik zit al een tijdje inderdaad. En we hebben het al een tijdje met elkaar over wat strategische agendering en dat komt best vrij moeizaam tot niet van de grond, mag eigenlijk wel zeggen, met uitzondering dan van Maasterras de afgelopen periode. Dus dat hier een aanzet toe gemaakt is, is geweldig. Als we kijken naar de opsomming van de beleidsdossiers die in het stuk staan, missen wij niks. Denken dat die heel volledig is. Hier zou je bijna zeggen, niet vanuit inhoud, maar vanuit praktische overwegingen, misschien wel te volledig en niet omdat we nu al kunnen aangeven wat we dan belangrijker vinden en wat we minder belangrijk vinden, maar wij denken wel als we dit allemaal zouden moeten gaan doen, krijg je dat nog wel in een Dordtse Dinsdag ingepast maar misschien zijn we een beetje op het verkeerde been gezet door hoe het nu met Maasterras gaat. Ik ben toevallig zelf woordvoerder Maasterras, maar dat kost je ongeveer de helft van alle blokken op de Dordtse dinsdag per maand. En als dat met al deze dossiers zou gaan gebeuren, gaat dat nooit passen. Dus wellicht moeten we als Raad nog wel wat aan prioritering gaan doen of van hoe intensief we met de dossiers aan de slag willen om het passend te maken.

Maar dat doet niks af aan het initiatief, dat is meer een vervolgvraag. Er werd nog gerefereerd aan de bestuurlijke planner, als fractie hebben al over nagedacht. Eigenlijk, dat klinkt misschien beetje gek, ik weet onze fractie heeft ook in het verleden mede zelf ook wel gevraagd om die bestuurlijke planner, als indruk is ook dat we nu toe weinig mee doen. En ik ben ook wel benieuwd naar het inzicht op dit moment vanuit de griffie. Of het nou echt een waardevol document is waarvan briefje zegt, maar daar kunnen we wel echt wat mee in de in de planning omdat je zegt, zonder die bestuurlijke planning zouden we het eigenlijk ook wel kunnen als we het gewoon samen met college tot een termijnplanning gaan komen. Maar dat is meer een uitvoeringsvraag. Dat voor nu.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan daarop reageren of met eigen woord ... Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik kan daar deels zeker bij aansluiten. Ik denk dat een strategische planning naast de lopende zaken heel belangrijk is en dan heb ik het niet alleen over langetermijnplanning van wanneer praten we waarover? Maar ook discussie over lange termijn uitdagingen waar we als gemeente mee voldoen hebben. Van daaruit heb ik wel een algemeen aandachtspunt, namelijk ik ben het met de heer Van der Kruijff eens dat je natuurlijk een afweging moet maken, wanneer kunnen we tijd nemen voor strategische discussie en waarmee moeten we lopende zaken hebben? En wat je vindt van zaken invullen? Maar bij die strategische discussies, maar ook bij sommige lopende zaken is het wel van belang om die lange termijn context in beeld te hebben. Voorbeeld woningbouw. Als we over een bepaald gebiedsplan praten dan hebben bijvoorbeeld over een percentage sociale woningbouw of een bepaalde hoeveelheid sociale koop of wat dan ook. Dan wil je op dat moment graag ook helder hebben, hoe pas dat in de totale woonvisie? En als we hier wat minder doen van dat, kunnen we dat elders compenseren of niet? Want anders kunnen we onze strategische doelstellingen van voldoende betaalbare woningen niet goed realiseren. Dat soort context dingen zijn denk ik in de planning van belang, zijn de voldoende actuele context gegevens van belang. Er zijn natuurlijk binnen de dossiers daarnaast nog wel strategische punten waarvan ik zeg, vanuit mijn visie, daar is ook aandacht voor nodig. Ik noem er twee in het dossier groen en duurzaam, mobiliteit en vergroening in de wijken. Dus thema van verbinding tussen de wijken zitten wel in, vergroening in de wijken niet terwijl dat in het kader van strategische klimaatadaptatie steeds meer wel nodig zal zijn. Zo zullen er meer punten zijn waarvan mensen zeggen, daar is niet een stuk over, maar het is wel een belangrijk onderwerp in de strategische agenda en het zou goed zijn als we daar als daar ook eens met elkaar over van gedachten wisselen, van wat zijn van ons, uit onszelf. Nou de strategische uitdagingen waar we mee aan de slag moeten. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Meer. Als u dat lampje ook nog uitzet, dan ben ik helemaal tevreden. Dank u wel. Wie mag ik het ... Mevrouw De Heer?

Mevrouw De Heer: Ik noem het even beeldvorming. Ik voel me nog heel erg nieuw en als ik zeker deze ouwe rotten in het vak hoor. Ik ben naar deze commissie gekomen met name om te horen hoe deze planning nou het beste kan, dus qua inhoudelijk kan ik er zoals de heer Van der Meer net even aangeeft, daar kan ik nog veel weinig over zeggen.

Dus ik luister heel graag hoe dat dit nu gaat, want het is volkomen nieuw voor mij hoe dat die die planning gaat dus ik hoor het graag allemaal aan dat ik daar verder over kan nadenken.

De voorzitter: Mooi en heel oprecht dat u dat zo meedeelt. Laat niet weg dat mocht uw vraag willen stellen of interrumpen, gaat u gerust uw gang, want ook al zijn ouwe rotten die van alles weten en goed kunnen vertellen, dan nog hebben ze blinde vlekken. En die stelt u wel aan de orde. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. Ik had eigenlijk een beetje hetzelfde toen ik dit stuk voor ogen had, is dit nieuw, is het meer naar voren gekomen? Wat moeten we er eigenlijk mee? En op zich, het is natuurlijk heel logisch dat je van dat politiek akkoord die hoofdstukken gaat bespreken dus bij mij komt ook naar voren, hoe ver ga je nu in detail trekken. Wat de heer Van der Meer al aangaf, de hoofdlijnen lijken heel logisch en wat ik heel erg prettig vond is dat je die doorlinken hier in dit document hebt dat je toch eventjes, oh ja, daar was een RIB over, wat was nou ook weer de inhoud of wat was de strekking dan weer? Dat je er gelijk naar kan doorklikken, vond ik heel fijn. Wat ik ook heel erg vaak in de document zie is oude datums. Dan denk ik, is het dan is het een planning vooruit of gaan we ook terug in de tijd, dat vond ik ook nog enigszins verwarrend, waarom zitten er ook datums van 2023 in dat stuk verwerkt? Dat was voor mij een beetje de verwarring dus ik moet nog eventjes een beetje zoeken. Wat hebben we zelf aan deze planning?

De voorzitter: Dank u wel. Misschien kan iemand daar ook op reflecteren over de vraag die mevrouw Van Herwijnen nu eigenlijk stelt. Komt data tegen die terug in de tijd zijn, wat betekent dat voor de planning. Mijnheer Portier?

De heer Portier: Ik had een beetje inderdaad dezelfde vraag, een concrete voorbeeld te noemen. Ik kijk onder 4. Economie is hier een raadsvoorstel instemming opgericht Ondernemersfonds Dordrecht en raadsvoorstel oprichting Binnenstadsbedrijf, allebei zijn eigenlijk al afgehandeld. Dus ik denk dat er wat dat betreft wel een schooning in het lijstje doorgevoerd kan worden. Wat ik ook interessant vind is, de zaak waar wij in de linker kolom wel wat staat en daarna helemaal niets meer en in datzelfde kader ziet bijvoorbeeld in de top vijf staan van MKB-vriendelijke grote gemeente van Nederland. Denk ik van, wat zou je daar aan kunnen doen? Paar juryleden omkopen? Dus ik begrijp wel dat daar helemaal niks bij staat. Maar misschien moet je ook nadenken, moet je dit soort punten waar je eigenlijk helemaal niks mee kan wel opnemen in je strategische planning. Dus dat was een beetje mijn eerste reactie hierover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Ik moet eerlijk zeggen, het eerste wat mij opviel bij de planning en misschien is het ook een blind vlek waar u het over hebt, is dat ik eigenlijk de Planning & Control-cyclus in de gemeente Dordrecht die zou graag naast willen hebben. Simpelweg omdat je een aantal agendapunten die wil je financieren. Nou, hoe ga je dat dan wel doen en als je dat doet dan moet het toch op een of andere aansluiten op datgene?

We hebben net een discussie gehad over de zogenaamde verlating van de jaarrekening, met name de planning van de jaarrekening, die zal in juli plaatsvinden. Dat je gewoon als je onderwerpen agendeert dat je ook rekening houdt, namelijk met het financiële stuk, want dat moet ergens vastgelegd zijn. Of dat nou de kadernota of dat nou de jaarrekening dat je daarna nou ja ... Ondernemingsfondsen en wat was het ook weer, de heer Portier, binnenstad. Die is allang weg. Dat was al afgesproken ergens in een financieel plaatje, dus dat is eigenlijk de eerste ingeving wat ik had ten aanzien van de onderwerpen die hier staan en voor de rest, wat ik ook mooi vind, is dat je sommige onderwerpen die op een laatste moment bij verschillende partijen of de stand van zaken binnen Dordrecht, dingen die gebeuren wat dat de mogelijkheid is om dat in te kunnen, zeg ik het heel ondiplomatiek, in kunnen fietsen. Dat dat zou wel heel prettig zijn, dat je niet alles zodanig even kadreert en dat er geen mogelijkheid is om dat half uurtje in de agendacommissie of in dat die...

Mevrouw de Groot: Zo niet gelijk vastzetten of niet?

De voorzitter: Mevrouw De Groot, u geeft even een aanvulling. Ik wil het graag officieel horen.

Mevrouw De Groot: Ik zal het nog een keer halen dat je niet alles helemaal vastzet omdat ook bepaalde stukken en onderwerpen, kunnen natuurlijk toch wat langer duren dan je in eerste instantie verwacht. Dus als je bijvoorbeeld voor een bepaald onderwerp werk, het twee, drie uur inplant, in zijn geheel of weet ik het, tien uur, weet ik veel. Maar het kan altijd meer worden en ook dat je ruimte laat voor andere onderwerpen om ook nog besproken te kunnen worden.

De voorzitter: U bedoelt dan met onderwerpen die gewoon in de loop der tijd voor komen, waar we niet eerder aan hebben gedacht.

De heer Katif: Bijvoorbeeld Groen in de wijk. Ik bedoel, dat is wel een onderwerp dat best actueel is en dat het ook in de natuuragenda 2030, 2040, dat je dat gewoon in ieder geval de mogelijkheid hebt om te kunnen zeggen, ik ga het agenderen en dat je niet zegt, hij is prop, we kunnen niks meer. Dat zou ik echt heel jammer vinden en dat zou natuurlijk voor de discussie binnen de Raad of binnen de gemeente zou het ver ...

De voorzitter: Maakt u even uw zin af?

De heer Katif: Ik wil zeggen het woord koud, de discussie. De discussie moet warm blijven, dat wilde ik even zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: We wilden graag op reageren. Die flexibiliteit moeten zeker hebben. Dan ben ik heel erg eens. Ik denk dat we ook goed moeten nadenken, hoe krijgen we dingen op de agenda op een manier die we echt willen bespreken? Want ik noemde even dat voorbeeld, nam dat over van Groen in de wijken.

Maar het kan ook zomaar zijn dat we op een gegeven moment zeggen, we moeten over klimaatadaptatie hebben, dat is dan een wat breder thema waar dat groen wel bij hoort omdat we op dat moment tot het inzicht komen dat dat het thema is waar we het over moeten hebben, strategisch gesproken. Dus die flexibiliteit moeten we ook houden denk ik.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Ik ben met de heer Van der Meer mee eens dat niet alleen de flexibiliteit, maar ook sommige dingen besproken worden waarvan, ik geef een voorbeeld, op dit moment hebben we te maken met een klein stukje ... in onze netwerken en met name elektriciteit en wij willen graag 2030 hebben als een soort heilige graal, om zomaar te zeggen. En 2040 zou ik zeggen is net zo goed. Alleen wij met zijn allen zeggen, 2030 moeten we in het vizier houden, maar het kan net zo zijn dat we zeggen, gezien de omstandigheden moet die discussie, zeg ik ben eens met die klimaatadaptatie maar dan moet wel zeg maar niet een soort focus zijn, zullen we die 2030 willen halen als het niet haalbaar is, dan moet je die discussie wel, dan moet je de ruimte ook voor geven om binnen zo'n agenda ... Ja.

De voorzitter: Dank u. Nog iemand in eerste instantie reacties want dan wilde ik vragen of mevrouw Van Poppel misschien een reactie kan geven op een aantal zaken die gezegd zijn. Het data terug in de tijd, lijstje opschonen. In de lijst links staat er wel wat en er is verder niks geagendeerd of niks neergezet. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Poppel: Merci. Dan begin ik met de vraag, wat is het doel van dit document? Het college, reageer ik meteen even de heer Van der Kruijff, levert één keer per jaar bij de kadernota een bestuurlijke planner op. Doel van die planner is dat u als Raad weet wat er wanneer aankomt, zodat u zich daar goed op kan voorbereiden. Als we kijken naar de bestuurlijke planning die voor ligt, dan constateren we dat dat eigenlijk rijp en groen door elkaar is. Grote besluiten, kleine besluiten en vaak ook dat de termijnen die erin genoemd worden niet gehaald worden. Dus het is een mooie aanzet, het is een goed begin en hij kan scherper worden voor de Raad, waardoor die ook beter bruikbaar wordt voor u. Ik denk ook dat het college het overigens deelt die mening dus we zoeken daarin ook naar een goeie vorm. Wat hier voor u ligt, is eigenlijk alleen maar een opsomming van zaken die het college heeft aangekondigd die er aankomen, die afgeleid zijn van de actiepunten uit het politiek akkoord. Dat is het. Dus als u bijvoorbeeld bovenaan kijkt en dan ziet u staan dat er bijvoorbeeld is aangekondigd eerder in een woonzorg of in de woonvisie dat er een woonzorg visie zou komen, een raadsvoorstel in Q3 2023 of bijvoorbeeld dat u nog wacht op de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties 2024-2027. Dus dat zijn zaken die zijn aangekondigd door het college. Dat is niet onze planning maar die zijn aangekondigd door het college in een RIB of in een raadsvoorstel, die nog niet opgeleverd zijn. Dus de vraag is in hoeverre ... Dus dan kom ik meteen even terug op de vraag van mevrouw Van Herwijnen, er staan data in die dus achterhaald zijn, dat klopt dus, want die stukken zijn nog niet opgeleverd. Dit is ook niet compleet wat er voor ligt, voor de goede orde.

Het is een inventarisatie van zaken waarvan wij inschatten, dit is er in ieder geval al opgeleverd door het college en daarbij is het volgende aangekondigd. En wij denken dat u als Raad daar in ieder geval kennis van moet kunnen nemen, zodat u goed te pas staat als de voorstellen vanuit het college komen. Dus de bestuurlijke planner is in ieder geval een overzicht, wat maakt dat je iets minder in het duister tast, maar geeft nog weinig richting. En ik denk dat je daar als Raad wel meer op kan sturen bij het college. Want bij oplevering van de kadernota zit ook een belangrijke prioritering van oplevering van stukken die het college aanlevert. Ik denk dat dat de waarde heeft.

De heer Katif: Voorzitter, tussendoor even een vraagje. Ik hoor u zeggen dat niet alles, eigenlijk wat toegezegd is, schuine streep, wat in de planning is bij het college, hier niet staat. Heb ik het goed gehoord? En wat moeten wij doen, als Raad om dat wel boven tafel te krijgen want vind ik best interessant. Ik bedoel, we gaan nu planning maken terwijl een aantal zaken is dat nog opgehelderd moet worden. Dus ik ben benieuwd hoe we daarin zouden kunnen vliegen.

De voorzitter: Mevrouw Van Poppel.

Mevrouw Van Poppel: Het belangrijkste natuurlijk dat die vraag gesteld worden aan het college, wat u mist. Dus stel, MKB-vriendelijkste gemeenten in de top vijf, u vindt dat als fractie heel erg belangrijk en we zien dat er nog geen documenten over zijn geleverd. De vraag is of u of u daar als Raad ook nog stukken van wil zien. Zo zou het gebruikt kunnen worden. Een totaaloverzicht is eigenlijk moeilijk te geven. Juist om de reden die mevrouw De Groot ook geeft, dat je ruimte wil houden voor de loop der dingen die er zijn. Wat ik wel een hele interessante constatering vind van de heer Van der Meer is, dat die zegt we zouden dingen ook veel meer in een context kunnen plaatsen. Dat helpt ons ook al als Raad. Ik denk dat dat soort observaties meegegeven kunnen worden als de stukken dan komen in de tool om u als Raad beter in positie te brengen, want daar gaat het uiteindelijk over. Ik kijk nog heel even naar wat er nog ... De planning is dus de planning voor de goeie orde vanuit het coalitieakkoord, omdat dat de houvast is die u als Raad heeft om het college op dingen te bevragen en de Planning & Control-cyclus wat de heer Katif zegt, vind ik een hele interessante gedachte. Dat is natuurlijk eigenlijk hoe je het wil zien. Ook in de monitoring en ook in zaken, hebben we wat voor geld ze dan kosten. De vraag hoe gebruiken we dit, die lag ook nog even in het midden, dat is denk ik een gezamenlijke zoektocht. Dus de opmerking van mevrouw De Heer, ik weet het niet zo goed, ik denk dat dat een collectief gedeeld gevoel is want we zoeken allemaal een beetje naar ... We willen graag meer op lange termijn agenderen. De keuze van die onderwerpen is al politiek, dus je moet eigenlijk al kiezen naar een lijn die in ieder geval gedeeld is in de Raad en daar is dit een eerste opzet voor. Dus u kunt bijvoorbeeld aan de hand van dit overzicht zeggen, we zien dat een aantal zaken nog niet zijn aangekondigd. Of en die voorzet hebben wij als griffie al gedaan, groenblauwe stad is een belangrijk onderwerp. Daar verwachten we een voorstel van in de loop van 2024. Dan hebben wij voorgesteld dat lijkt ons goed als u alvast een werkbezoek, zodat in ieder geval, de Raad is voor meer dan de helft gewisseld, dat in ieder geval de raadsleden daar kennis van kunnen nemen van, wat zijn we daar nou eigenlijk aan doen?

En dan kun je altijd nog als het raadsvoorstel komt met elkaar via de agendacommissie bepalen, wij willen graag een werkbezoek of een expert uitnodigen of wat u op dat moment passend vindt. Maar het gaat er dus om dat u als Raad in positie komt om met vraagstukken die er aankomen, alvast goed in positie komt.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Mooi en helder. Ik heb er één kanttekening bij en dat is dat ik denk dat het coalitieakkoord en wat het college aandraagt niet de enige startpunt van een strategische agenda voor de Raad hoeft te zijn. Ik vind het heel erg belangrijk dat de Raad ook, zeker als het zich belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen voordoet, een oorlog, een nieuw kabinet of weet ik wat, die de bakens echt vergeet dan moeten wij ook op de strategische agenda dingen aan orde kunnen stellen, denk ik. Dus dat is een kanttekening.

De voorzitter: Allereerst even welkom de heer Den Heijer. Is ook aangesloten. Ik hoop dat u het kunt oppakken, maar dat zal wel lukken, denk ik. Mevrouw van Poppel.

Mevrouw Van Poppel: Even terugkomend op de, dat zijn eigenlijk meer de trendanalyses die u nu aangeeft. Kijk, waar we ook naar zoeken is, je hebt natuurlijk lange termijn agendering, je kunt nu al bepaalde trend zien. De vraag is alleen, er ligt niet meteen een concreet vraagstuk voor aan de Raad en je wil ook weer voorkomen dat er dan een soort informatie overload komt van allerlei interessante gegevens die we hebben, zonder dat u daar meteen als Raad ... Het moet u helpen, niet verzwaren, zeg maar de taak. En daar zoeken we dus ook nog een beetje naar van hoe kun je dan ... Ja ...

De voorzitter: Moet helpend zijn en niet verzwaren, dat vind ik wel een mooie ... Want als je daar ook weer uren over bezig bent en dan schiet dat ook niet op. Wie mag ik nog een reflecterend woord geven? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Gaat het enige over die al voorbij datums wordt er gezegd van, dingen zijn er nog niet maar er zitten echt wel degelijk dingen in die echt wel afgehandeld zijn, zoals de voorstellen die ik noemde en ik denk ook, de zaak waar je eigenlijk toch niks mee kan, moet die inderdaad wel in het lijstje staan.

De voorzitter: Zeker een goede. Mevrouw Van Poppel.

Mevrouw Van Poppel: Eens, er zijn dingen die zijn inmiddels opgeleverd door het college, is helemaal waar. En u kunt zeker besluiten als Raad, dit zijn onderwerpen die hoeven bij ons niet terug te komen. Maar dit is even de kapstok die we hebben gepakt. Maar is helemaal waar.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik zit nog even over na te denken. Uiteindelijk is het wel waar dat mevrouw Van Poppel zegt, wat helpend is. We zitten natuurlijk nu met z'n allen, maar er zijn ook een heel aantal fracties nog niet.

Ik moet ook nog wat keuze gaan maken en wat trechteren. Maar misschien kan het ook wel helpen als je naar al deze dossiers kijkt. En fracties heeft ook nog in de gelegenheid, stelt andere onderwerpen te noemen, om te kijken of het toch tot een bepaalde trechter in kunnen komen waarvan je zegt nou, daar wil ik echt meer van weten. Of dat dan met werkbezoeken gaat of met experts of op een andere manier of waar we behoorlijke politieke dilemma's zien. Want we willen onze raadsleden natuurlijk van alles. We willen verduurzamen, maar het moet niet te duur en de huizen moeten ook goedkoop, dat gaat niet altijd allemaal lekker samen. Maar hoe je daar dan mee uit de voeten kunt en hoe anderen dat gedaan hebben en welke afwegingen daar realistisch bij kunt maken omdat ze anders in de landen bijvoorbeeld ook gedaan zijn. Dat zal wel helpen. En zulk soort vraagstukken, want daar raken de dossiers elkaar ook. Kan ik me voorstellen dat als je dat ophaalt uit de fracties waar zij nou is ... Daarmee aan de slag willen omdat dat te gaan doen.

De voorzitter: Mevrouw Van Poppel.

Mevrouw Van Poppel: Interessante gedachte, dan beweeg je al meer toe naar een soort raadsakkoord, is niet het goede woord, maar wel een akkoord over onderwerpen die je graag belicht wil zien. De suggestie lijkt me een goede suggestie om op te halen bij de bij alle fracties. Zodat er ook inspraak kan komen.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Overigens, de gedachte van de heer Van der Kruijff, die ondersteun ik volledig. Daarbij zit ik ook te kijken, we hebben het over strategische dingen noem ik het maar, wij zullen eind '25, begin '26 beginnen met bezuinigingen. En als je die bezuinigingen voor het oog hebt, dat heeft allerlei invloeden op verschillende terreinen. Daar zoek ik het meer nog meer welke onderwerpen, hoe gaan we ermee om, er komt heel veel vanuit het rijk deze kant op, zou die discussie niet eigenlijk eerder beginnen dan wachten wat het college mee komt, want college zegt op dit moment, wij komen in '26 met een hele nota waar wij allerlei voorstellen dingen doen. Dan denk ik, nou wacht eens even, wij zijn als Raad mans genoeg, vrouw genoeg en gender genoeg, ik moet het allemaal zeggen want ja...

De voorzitter: Mens genoeg, dan heb je alles gehad.

De heer Katif: Wij zijn mens genoeg om daar gewoon voor elkaar te krijgen. En als je toch zegt, noemen ze het stipt op de horizon, vind ik zo'n naar woord, gewoon dat je zegt oké daar wil ik zijn. En laten we nou nu inderdaad dat gewoon agenderen en daar gaan we daarover hebben, dan hebben we een heft eigen hand. Als je toch raadsonderwerp.

De voorzitter: Worden hier allemaal mooie suggesties gedaan. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Bij de laatste interventies aansluitend. Ik denk dat het inderdaad heel goed is om van tijd tot tijd aan de fracties te vragen wat zijn onderwerpen waar meer achtergrondinformatie over nodig hebt, maar vooral ook wat zijn de politieke dilemma's en uitdagingen die je voor je ziet, waar we ons als Raad over zouden moeten buigen en om die ook als een sturend kader, eventueel ook om aan het college stukken daarover te vragen of standpunten over te vragen. Maar misschien ook wel om ons daar gewoon als raad over te buigen en te zeggen van nou...

De heer Katif: Voorzitter, als aanvulling...

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Dank u wel. Als we de heer Van der Meer ... De griffie doet eigenlijk het een en ander al door een hele jaar te verdelen in onderwerpen en er zijn verschillende fracties die dat aangegeven hebben, blijkbaar zijn wij niet wakker genoeg geweest om daar ook mee te participeren. Nee, dat zeg je eerlijk. Dat doet de griffie al en dat is eigenlijk een basis waar wij zeggen, nou we hebben het over armoede, we hebben het over dat, we hebben ... En dat verdeel je over het hele jaar, is eigenlijk best grote nou problemen om het zomaar te zeggen. Dat doen jullie al.

De voorzitter: Mevrouw Van Poppel.

Mevrouw Van Poppel: Ik denk dat de heer Katif nu doelt op de thema's die zijn geïnventariseerd voor door het Centraal onder andere, dat daar is het geïnventariseerd. Nog niet zozeer voor, waar wilt u nog extra commissievergaderingen over. Maar die suggestie die net ter tafel kwam, dat is natuurlijk een hele goede suggestie om bij om op te halen en in dat verlengde daarvan ook, zou je breder dan alleen het politiek akkoord kunnen vragen. Welke ontwikkelingen zijn er bijvoorbeeld te bezuinigingen? Waar heeft u als Raad invloed op? Om vervolgens het voorstel wat van het college komt, op waarde te kunnen schatten of in ieder geval alvast een eerste weging te kunnen geven.

De heer Katif: Voorzitter, mooi dat u dat zegt want...

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: U zegt waar gaat het over, over de kaders en bezuinigingen, dan kunnen wij als gemeente, dit zijn de kaders waarin je wel moet gaan bewegen straks. Niet dat ik straks met een voorstel wordt, ..., daar ben ik nou niet van. Ik wil toch even, want dat is je rol als raadslid. Je wil gewoon weten dit is wat wij gaan doen en dat bepaalt niet het college maar bepaalt de Raad.

De voorzitter: Dan kan je zaak ook meer in de context plaatsen, een integrale visie waar we het ook steeds met z'n allen over hebben. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik zag op een paar onderwerpen de afgelopen periode dat je op een gegeven moment vanuit een bepaalde ... Ik hoorde het woord paraplu voorbijkomen, maar dat je bijvoorbeeld in het sociaal domein, daar hebben we integrale visie opgesteld, er hangen een aantal andere voorstellen onder, waardoor je even in, integraal is een vreselijk woord, maar dat je in ieder geval gewoon in de volle breedte dat onderwerp dus aanjaagt en vervolgens in andere stappen dat nog verder gaat bekijken en besluiten. Dat hebben we nu ook, zitten we in zo'n traject met de binnenstad. Ook zo'n traject waarvan ik denk dat we daar ook weer veel van geleerd hebben, hoe je dat ook aan elkaar koppelt, hoe je dat op basis van zo'n visie doet. Dus ik denk dat we eigenlijk in onze strategie hier misschien een stiekem al soms een beetje mee bezig zijn. Ook elkaar scherp kunnen houden hoe je daar in het vervolg dat er ook nog beter koppelt. Ik dacht gewoon voor een termijn agenda, is voor mijn fractie eigenlijk het meest handzaam. Bij ons het meest helpt zo gewoon vooruitkijken hebben wat eraan komt, zodat we zelfde dingen uit kunnen halen en misschien die aan elkaar kunnen vastklikken. Dus zonder dat, ze hebben bij ons niet per se de behoefte om daar proactief allemaal dingen aangereikt te krijgen. We willen eigenlijk zelf meer kunnen zien wat komt aan en hoe kun je daar nou ook op sturen. Dat kun je zelf ook verzinnen. Dat geldt niet voor iedereen, dus ik snap dat dat misschien voor andere anders geldt. Maar ik heb met mijn vaste ... over gehad, dat leeft bij ons, zou het ons echt handzaam zijn om aan die informatie te zien. En het derde dacht ik, stel dat je zo'n route opgaat dat je punten ophaalt bij fracties, wil ik ook voor waken dat dat niet een soort zo'n Poolse landdag gaat worden waar allerlei comité, dat de burgemeester komt langs, komt die weer langs, dat je bijvoorbeeld misschien samen met de Rekenkamer langskomt, dat je gewoon aan elkaar koppelt, is één bezoek makkelijk te plannen en je haalt ongeveer hetzelfde op. Misschien kun je zelfs het een beetje verdelen want sommige vergt echte verdieping en de ander nou is misschien een koppeling in onder zo'n paraplu en dat laatste punt dat ik dat wil maken is ook even wat wij als Raad aan een griffie vragen om te doen is dat we aan de ene kant hebben we vaak ook een discussie over, moeten we ervoor zorgen dat wij op de politiek stoel zitten en dat onze adviezen niet politiek gekleurd zijn. Als wij de griffie gaan vragen om allerlei dingen aan elkaar vast te klikken en allerlei sessies, dan kan het de situatie zich voordoen, ik zeg het heel voorzichtig, sommige collega's en misschien ik, misschien de heer Van der Meer, misschien de heer Portier, mevrouw ..., die dan denkt verrek, dit is gewoon politiek. Dat had ik moeten verzinnen, dat had nooit vanuit de griffie zo kunnen komen en dat wil ik hier toch wel neergelegd hebben. Want het verwijt wordt her en der soms wel een gedeelte op de gang maar niet per se in het gezicht van mensen en dan denk ik, als we dan weer als mensen die dat pad op laten gaan, wat ik niet per se noodzakelijk vind, dan moeten we naderhand ook niet met elkaar gaan zeggen, dit zijn allemaal voorstellen dat had uit onze koker moeten komen dus dat dat is even onze bedenkingen en wensen.

De voorzitter: Dank u wel, helder. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Daarop reagerend. Ik snap die overweging wel en daar ben ik het op zich ook wel mee eens. De griffie moet natuurlijk niet uiteindelijke keuze maken van wat belangrijk is. Dat moeten wij doen.

De griffie kan wel een rol vullen in het inventariseren van wat behoefte zijn en er moet dan een plek gevonden worden om daar als Raad even over te zeggen, wat zijn nu onze prioriteiten, denk ik.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik wil daar op reageren. Ik vind dat terecht dat u dat opmerkt, maar ik hoorde een aantal punten voorbijkomen dat bijvoorbeeld de politieke dilemma's inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Dat politiek dilemma inzichtelijk maken, dat is politiek. In die zin vind ik dat moeilijk om dat bij de griffie neer te leggen, ook die afweging bij de griffie te laten. Wat ik zelf ook lastig was, was een ander punt. Maar dan kan ik er nu even niet opkomen.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Aan de ene kant verbaasd ik me op de heer Den Heijer. Want als u zegt iets en op basis waarvan, want ik zeg, ja, in de wandelgangen. Ja, ik heb niets met de wandelgangen. Ik snap dat politiek in de wandelgangen wordt bedreven. Maar ik denk, ik heb niks mee. Tot nu toe heb ik de griffie gezien in een best een onafhankelijke positie. Dus als ik aan griffie iets vraag dan wordt alleen maar aan je advies gegeven in de zin van dit en dit zou je eventueel kunnen doen. Politieke beslissing ligt bij jou en niet bij ons want dat vind ik op zich, ik waardeer dat ontzettend, ik bedoel ik kan een amendement maken maar vanuit mijn politieke overtuiging en het komt bij de griffie en de griffie zegt ik zou het toch misschien vanuit, bijna technisch want dat is wat ik vaak zie, zou je het niet zo en zo kunnen formuleren want wat jij wil dan moet je op die manier niet formuleren en dan heb ik het niet over politiek maar puur technisch schrijven is dat. Dan ben ik misschien daar iets minder in en dan heb ik gelukkig een griffie die mij daarin ondersteunt. Dus ik snap echt uw redenering oprecht, snap ik gewoon niet. Ik zeg ja de griffe gaat politiek bedrijven, ik heb dat, zo kwam het wel...

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Katif en mijnheer Den Heijer gaat nu uitleggen dat hij dat zo niet bedoelt.

De heer Den Heijer: Nee en misschien wrekt het zich hier dat ik ook met verschillende petten ... Ik zit ook namens de Raad in de werkgeversdelegatie. En dat is wel een onderwerp wat daar soms terugkomt, wat daar ook met ons gedeeld wordt en dat dat soms ook zo gevoeld of gehoord wordt. En ik weet zeker dat dat niet vanuit uw kant komt. Ik denk, ik weet ook zeker dat de griffiemensen die beluisteren, dit heel fijn vinden om te horen dat dat gewaardeerd wordt. Maar bijvoorbeeld, gewoon weer een casus, hoe doen ze bijvoorbeeld bepaalde dingen in andere steden? Dat vind ik eigenlijk aan onszelf om dat eens uit te zoeken, om daar een duiding op te geven. Als wij dat ons aan laten reiken door een griffie, dan kun je ook weer, ik zeg niet dat het automatisch zo is, maar je kunt op een pad komen dat dat ook weer in het politieke domein getrokken wordt. En ik zou daar eens eerlijk gezegd echt terughoudend in zijn om onze ondersteuners met zo'n opdracht op pad te sturen. Dat is het enige punt wat ik wil maken daarover.

De voorzitter: Mijnheer Van de Kruijf, want die heeft dat op die manier aangereikt.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter. Maar is wel goed dat u dat zegt. Wat ik bedoelde, zeg dan via u tegen de heer Den Heijer is niet dat de griffie dat moet gaan verwoorden. Maar de griffie kan helpen organiseren. Dat we dan net zoals bij Maasterras, ergens de komende periode op zoek gaan naar Schiedam en naar Delft om te kijken hoe het daar is gegaan, zo zou je dat ook op andere dossiers kunnen doen, maar dat moet je niet pas willen organiseren als het stuk er al ligt, want dan heb je al die tijd niet meer. Dus het helpt als dat van tevoren zien aankomen dat we dat doen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik wilde ongeveer het hetzelfde, de griffie moet natuurlijk niet vaststellen wat het politieke dilemma is waar wij over moeten praten of roepen van, hebben jullie wel met Delft vergeleken hoe ze het daar doen? Nee, natuurlijk niet. Maar inderdaad dat die faciliterende rol, die kan wel degelijk door de griffie gevuld worden.

De voorzitter: Dank u wel. Ik vraag me al zelfs nog af, als dat eventjes mag als voorzitter, wat zou er mis mee zou zijn als een griffie zou zeggen, hebben jullie niet naar Delft gekeken, want dat kwamen we toevallig tegen. Want het is meer dan ook het aanreiken van de informatie en volgens mij hoor ik het bij allemaal wel hetzelfde. Het is wel goed dat de heer Den Heijer dat aangeeft, laten we gewoon wel allemaal onze rollen zuiver houden om te kijken dat we niet in elkaars vaarwater gaan zitten. Het is ook niet zo dat volgens mij dat de Raad wil alleen maar aandragen en de griffie mag af en toe als een soort secretaris spelen, punten opschrijven en dan direct zo doen. Die kunnen ons van advies dienen. Het advies kunnen we ook weer naast ons neerleggen, daar zijn we het niet mee eens. Als Raad zijn we altijd als laatste aan zet en ik denk dat we daar misschien ook wel te weinig nog gebruik van maken, want het is ook wel makkelijk om dingen aangereikt te krijgen. En als het ons bevalt, dan zeggen we, griffie, hartstikke bedankt. En als het een beetje te moeilijk wordt, is van, moet dat nou weer zo voorgelegd worden, daar zijn we het niet mee eens. Maar ik bedoel, dan moeten we ook bij onszelf goed te rade gaan. Wanneer zijn we aan zet, wanneer laten we het zo lopen? Als er verder geen, ik kijk even rond, niet echt ook nog nieuwe dingen in te voegen zijn, wil ik gaan proberen het even samen te vatten. En dan de heer Van der Kruijf luistert mee, die is altijd heel goed in dat soort dingen samenvatten. Omdat ik denk dat we echt heel zinnige dingen gezegd hebben en dat we tot een heel mooi kalender kunnen komen of een reeks van hoe we aan een planning kunnen gaan komen. En er zijn een aantal dingen genoemd dat het belangrijk is om de trechters met alle onderwerpen die we nu genoemd hebben. Dat we ook bij het trechters moeten kijken naar eventueel dilemma's die het op kunnen leveren, zodat je daar ook over kan praten. Er is genoemd dat heel belangrijk is wat voor achtergrondinformatie er is en dan kunnen we daar die stukken ook weer naar vragen of de griffie kan attenderen op dat er die stukken er moeten zijn. En welke ontwikkelingen zijn er, waar hebben wij allemaal invloed op? Is heel breed eigenlijk. Want waar ga je nu beginnen? Er is een voorstel gedaan om bijvoorbeeld informatie op te halen bij alle fracties.

We kunnen ook, zit ik nu ter plekke te bedenken, dat de fracties hier eens over nadenken en dat we aangeven van dan en dan moeten we met stukken komen en dat we ook in een commissie zoals deze zitten om dan die informatie te geven. Wie weet zijn ze er wel, want anders moet de griffie overal langs. Nu zitten we hier gezamenlijk bij elkaar. En dat we daaruit dan een planning maken. Is dat wat?

De heer Katif: Het is geweldig, want de rollen worden omgedraaid. Wij zijn de facilititeit voor de griffie, dat vind ik wel goed.

De voorzitter: We moeten wel iets aangeven waar ze mee moeten werken en sowieso, wij geven ook gewoon naast dat er natuurlijk allerlei onderwerpen al gegeven zijn door het college, omdat dat kennelijk in deze collegeperiode moet gebeuren, kunnen wij daar ons wel over buigen. Zijn deze punten allemaal nog zo urgent en in hoeverre niet integraal, maar in volle breedte kunnen we deze stukken met elkaar bespreken? Want er zijn aan stukken die staan heel verder naar beneden in de lijst die het best naar boven kunnen, bij een ander stuk kunnen horen. Is dat idee dat we zeggen, wanneer zouden we dat kunnen doen? Want wat is een goeie planning?

De heer Katif: De heer Den Heijer zegt twee jaar. Ik snap hem wel hoor.

De voorzitter: Nee mijnheer Den Heijer, ik zou eerder denken aan twee weken maar we hebben komende weken Raad en, mijnheer Van de Kruijf?

De heer Van der Kruijf: U vroeg mij zo mee te denken, dat ik zeg puntje, voorzitter. Ik denk dat het wel helpt als je dit open uitvraagt, loop je de kans dat het alle kanten uitgaat, zeker voor degenen die hier niet bij waren. Ik denk dat het heel veel helpt als de griffie dit netjes verwerkt in een format en een uitvraag. Met nog een duidelijke toelichting die gewoon door ons ingevuld kan worden. Niet zo'n open vraag, ga ermee aan de slag, maar gewoon enquête, hoe noem je dat, uitvragen?

De voorzitter: Ik vind dat een heel goed. We hebben natuurlijk sowieso onze formats al om naar de agendacommissie te sturen als je iets wil agenderen. Dit ligt nu iets breder, want we kijken naar het totaal. Ik vind het een goed idee, is dat mogelijk, kijk ik even naar rechts.

Mevrouw Van Poppel: Ja, waarbij ik ook nog even wil opmaken dat de suggestie om het samen met de Rekenkamer uit te vragen ook nog in het achterhoofd zit voor een volgende ronde. Die doen natuurlijk één keer per jaar een uitvraag, dat gaat over onderzoeken die zij doen, dat gaat natuurlijk echt over doelmatigheid. Is net iets anders ingestoken, maar is ook een hulpbron eigenlijk van de gemeenteraad natuurlijk. Dus ik zou willen voorstellen dat we hem deze ronde apart houden en dan bijvoorbeeld voor een volgende ronde samen kunnen doen. Want ik snap dat het voor jullie ook helpend kan zijn om dat gewoon eenmalig te doen. Ik wilde nog heel even één ding zeggen wat me net nog te binnen ... De parallel werd getrokken met Maasterras. Dat we op werkbezoek gaan bij andere gemeenten met interessante projecten. Het is wel belangrijk om op te merken indachtig, wat de heer Den Heijer zei over de griffie, niet in het politieke speelveld in ieder geval zelfs niet eens de schijn van laten krijgen.

Daar hebben we natuurlijk een planning voor opgeleverd die ook langs de agendacommissie is gegaan en dat is dan in dat soort gevallen wel een goede route denk ik. Om ook ervoor te zorgen dat het een advies is wat ook echt de status heeft van een advies. Maar op gereageerd kan worden door een ieder die dat, die staat dat vrij, om dat te weerleggen. Dat wilde ik nog even opmerken.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft iemand daar nog iets aan toe te voegen? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Meer even een vraag om verduidelijking. We gaan een uitvraag krijgen van wat we allemaal willen met de planning. Meestal de bedoeling dit hele lijstje, tabelletje, wat we nu gezien hebben om dat aan de hand daarvan aan te passen als we daar overeenstemming over bereiken, van wat is nu verder de status van het hele tabelletje wat we gekregen hebben?

De voorzitter: Dat is een goede vraag. Ik denk zomaar a. u heeft het zelf ook al aangegeven dat dat even gescreend moet worden, dus opgeschoond moet worden. Daarnaast denk ik dit is ook weer een leidraad, mochten er nog onderwerpen zijn die daar zeker bijpassen, dan is het handig om dat nu meteen mee te nemen. De heer Katif had het, ik geloof dat u het was, over de P&C-cyclus die daar ook in meegenomen kan worden en dat is denk ik zeker zo belangrijk om te zien wanneer moet je ook iets in de planning neerzetten? Dat zou allemaal bij die uitvragen meegenomen worden denk ik.

Mevrouw Van Poppel: Ik denk als we het nou helemaal goed willen doen, dan zorgen we ervoor dat we voordat we de planning krijgen van het college bij de kadernota, zelf als Raad ook een eerste exercitie uitgewerkt hebben, zodat we in ieder geval een vergelijking kunnen doen of het in de richting komt, zodat u daarmee verder kan.

De voorzitter: Ik vind dat helemaal mooi en volgens mij zie ik iedereen helemaal blij knikken van, heel goed idee. Mijnheer Portier, wilde u nog wat zeggen of heeft u per ongeluk uw lampje nog aan?

De heer Portier: Ik heb nooit uitgezet, dus zal ik dat bij deze doen.

De voorzitter: Ik denk dat we als we dat dan zo concluderen, dan zijn we rond. Hartelijk dank allemaal. Mevrouw De Heer.

Mevrouw De Heer: Waar ik in het begin even over zei, ik ben echt verrast. De creativiteit die ik hier allemaal gehoord heb hoe je dit soort dingen kan aanpakken. Heel vernieuwend, verhelderd voor mij.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk zolang het maar apolitek is en dat we dus met zijn allen iets voor elkaar willen krijgen, dat we allemaal het gevoel hebben dat we ook allemaal dezelfde inbreng kunnen of zelfde maar dezelfde mogelijkheid tot inbreng kunnen hebben. Dan kan dat ook zo gaan. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik vind het mooie opwarmer voor de Raad tweedaagse.

De voorzitter: Kijk eens aan. Met een goede kop koffie en een stuk koek kunnen we hier goed over praten. Goed idee. Nou dank u wel allemaal, wel thuis. Vergeet nu niet uw kopje en flesje en de bordjes weer even hier neer te zetten en de flesjes bij de kar.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff